

వెంకట్రాది.

నాది ఈ కుర్ర. కాని, ఈ చుట్టూ వెళ్ళే నా పేరు వెంకట్రాది అని తెలియదు. . . అవును. ఏదా తెలుస్తుంది? నీ ఇంటికి రోజు ఒక్కొక్కసారికి వెళ్ళి ఓ కుప్ప ఒక్కొక్క దున్నాను ముందే. నాకి పేరు ఏదా, తలుపుందా? నా ముఖాన్ని పరిగ చూడటానికికూడా అనుమించు. నాకు పేరు నా పేరు తెలుసుకోవాలని ఏం అనిస్తుంది?

ముచ్చటగా వెట్టుకున్న వెంకట్రాది అనే పేరుకి విలప తేలుతూ నేకాదు పాపిష్టి వాళ్ళి. నా జీవితం ఇంకా అయినందుకు దేవుణ్ణి నిందించను. అయిన చేయింది? మనిషికి ఉండవలసిన పర్యవేక్షణ నాకిచ్చాడు. చేసే పర్యవేక్షణ ఉన్నానా? పాప చేసుకున్నాను. చేతులాదా మేమున్నా పాపాన్ని మెప్పుకోవాలని ఉంటుంది. కానీ, ఏదే వాళ్ళెవరు?

ఉప్పు ఊరూ, ఇల్లు, కట్టుకున్న భార్య, కుండవల్లు గొప్పగా అంటి కూతురూ - ఇవే దన్ను - పోలగానీ. నాలుకాల పిట్ట, నాలుకలదో దీవో యివ్ వేసే దుర్గత్త ముచ్చల నా కళ్ళకి పాలబ దించాయి. ముచ్చల తదబ్బు పుచ్చకుని దొల పోయి అది వెళ్ళిపోయాను. నీంనాం దానిని పొట్ట గారే అడ్డు వడకపోతే, అమ్మి అమ్మి భార్య బిడ్డల్ని బివారులు చేసే కళ్ళు చాళ్ళేమో! అటు తరవాత దుర్గి వెలునే లిగగని దోచు లేను. కంఠంని పాపం తేడు. ఫలితంగా ముచ్చల బిడ్డ, మోజా నడ్డ అడవి గచ్చు వెలిపోయి, దిక్కు మూతుల రోగం నాకు రోగం అయింది. మనుషుల్లో పుట్టి సకాచంలా అలిగిన నాకు మళ్ళి మనుషుల్లోకి దాని వెళుతూ చేశాడు దేవుడు. మంచి పాపిష్టి అయింది నాకు.

ఈ రోగంతో, దిగులుతో ఎన్నాళ్ళో బతకను తెలుసు. కాని, చుట్టూ గో బిరవలసిన కోరిక ఒకటి మిగిలినది. నా భార్య చనిపోయినదే, కూతురు తెచ్చింది నా ఊళ్ళోనే, నా ఇంటిలోనే బాధలం చేస్తూ ఉండి తెలియని. ప్రాణాలు పోయేటోగా దిడ్డ ముఖం ఒక్కసారి చూసుకుంటే అంతే వాలం. ఆ అంతోనే ఈ ఊరికి వచ్చాను.

చివరే వెళ్ళి క్రీతం వెదికిన ఊరి కిదే మళ్ళి రావలం. తిలు వెదికాక వెళ్ళి పోయి రావాలని, నా వాళ్ళు చూడాలని అనిపించింది. కాని, ముఖం వెదికలేదు. దుర్గం అంటే వెదికేవాళ్ళు కావాలన్న

చివరే వెళ్ళి, మళ్ళి ఎలా రాను. అమ్మి లాంటి భార్య దుర్గరికి దుర్గి దాన్ని వెంకట్రాది కుని ఎల్లా చేరను? ఇన్నాళ్ళకి వచ్చా గాకుని నాలుగు పార్లు విచ్చి, మంచి చేయే ఉంటారు అలా. మళ్ళి వెళ్ళి నేను ఒకరితో కలిసి దేవునికి వాళ్ళకి? ఎలాగో ఇప్పుటి కిలా వచ్చి పడ్డను. అయితేనేం ఊరు గుర్తు పట్టలేనంతగా పోయింది. అసలే చూపాటి పరిగ్న అనడు. నా ఇచ్చేళ్ళు అని ఎవరిని అడిగినా ఎవరైనా తెలుతారా? "చా, ముప్పాడ, నీ వెండుకు అవన్నీ?" అని చిదరించు కోరూ!

కుంటే నడకతో, చీత క్షుర్రతో వెండు రోజులకి నా ఇల్లు గుర్తు పట్టాను. అదే ఇల్లు. ఇంటి ముందు

కుంటే నడకతో, చీత క్షుర్రతో వెండు రోజులకి నా ఇల్లు గుర్తు పట్టాను. అదే ఇల్లు. ఇంటి ముందు

వెళ్ళి చింత వెట్టు. కళ్ళాపి బల్లి. ముగ్గు మే ఉన్న ముంగిట్లో గారి వీధివచ్చు. గల్లా చింత వూల ఇల్లు పడుతుంది. తేలిగ్న చీపిరి వీల్పుకుని వెట్టు కిందికి వేదాను. ఇంతలో తలుపు తెరుచుకుంది. అక్కా అటు వెళ్ళు చూశాను. తెల్లటి కుంజులు చేసుకున్న ఒకతను బయటికి వెళ్ళాడు. ముఖాన్ని బాగా చూడాలంటే కాలం ఎరిగా అనుకు. నాను చేసే నా నాతారి బిర్ల అయి ఉంటా దను చూడాలాను. అంతకంటే నాకు చెప్పి

వెళ్ళి మాత్రం ఇక్కడ వెనువెళ్ళారు? అతను వీధిలోకి వెళుతూ నా కైపు తలచిస్తే చెండు మూడు పార్లు చూశాడు. "ఇక్కడెందుకు కై పోయింది? లేని పర్చిపో" అంటాడేమో అనుకున్నాను. కాని, చెంది కడవకుండా తన దారిని తను వెళ్ళిపోయాడు. నా మనిషిని దుర్గంగా చూడలేదేమోనా - ఆ వడదా, అం ఎప్పుడు ఎక్కడో ముసిపల్ల విడిచింది. వెళ్ళుతో, వీధిలో మాత్రం అర్థమను తేలు.

అతిగా తెలుపుల వైపు చూస్తూ ముచ్చోనేవు అలాగే కూర్చుండి పోయాను. చింత వేపు చూచున్నా తలుపులు

మాత్రం మళ్ళి తెరుచుకో లేదు. మధ్యాహ్నం అయితే భోజనానికి యజమాని ఇంటికి రావచ్చు. అప్పటికి వే నిక్కడే ఉంటే తప్పకుండా అనుమానం వస్తుంది. ఎవమరంగా గొడవ ఎందుకు, పోపి వెళ్ళి వేరొచ్చు పల్లావెకి. మళ్ళి నా అదృష్టాన్ని పరీక్షించుకుంటున్నా రేపుండనే ఉప్పది కదా?

రామలక్ష్మి:

ఆయన పనిలోకి వెళ్ళిపోయాను. ఆయన పాపాల్లోకి టీవరు. నిన్నటి దాదా వెలవలు. ఈ చేళే మూలు తెలివరు. అందుకేనే మరీ ఒంటరితనంగా అనుమానం ఉంటుంది. ఇంటూ, అటూ ఇరుగు పొరుగు వాళ్ళు వి కాస్త వెళ్ళ వంసారాలు.

ఎప్పుడూ పనిలోనే ఉంటారు. ఏం చేద్దామో అనుకుంటూ యాదాతానంగా కిటికీ రోంట్ బయటికి చూశాను. ముంగిట్లో చింత వెట్టు కింద ఓ ముప్పాడకు కూచుని ఉన్నాడు. మా ఇంటికి ప్రహారీ గోడ లేదు. అందుకని దారిప వెళ్ళి ముసిరి, ముతలా బిచ్చగాళ్ళు అలా కాసే పా వెట్టు కింద కూచోటం మూమూలే.

చింత వెళ్ళి కిందున్న ముప్పాడ పరీక్షగా చూశాను. ఎందుకో కానీ నాడి చూపులు మా ఇంటి తలుపుల వంకే ఉన్నట్లు అనిపించింది నాకు. దొంగదేమో అంటున్నాను. మళ్ళి వెంటనే నా కోసే వచ్చుకున్నాను. కాకలం ఆ మనిషి బాగా ముతలివాడు. కైగా కప్పు కుప్పి వచ్చి వెళ్ళు కూడా కుసిపూర్ణం. ఆ చేతులూ, మళ్ళి కేపు వెంకులు లూ ప్టి ఉప్పు బలదరించింది. మళ్ళి లంకలో అయ్యో

పాపం! అనిపించింది. పోనీ తలుపు తీస్తే బిచ్చం అడగాలని కూచున్నాడు గాలో బనుకున్నాను.

మధ్యాహ్నం దాకా పుస్తకం ఒకటి చదువుకుంటూ ఉండి పోయి, భోజనం పై ముకి ఆయన నేయినా మున్నా రేమోనని కిటికీ రోంట్ బయటికి చూశాను. అశ్చర్యం వేసింది - ముప్పాడ నాడికా వెట్టు కింద కూచునే ఉన్నాడు. నా కెండుకో అనుమానం వేసింది! తలుపు తెరిచి చూడ్డామో అనుకుంటుండ గానే, అతి కష్టం మీద లేచి వెళుచుని నడక సాగించా దా బిచ్చగాలు. "పోపాపం! ఒంటల్లో బాగులేదు కాక అం! నడకలేక కూచుని ఉంటాడు" అంటున్న పరి పుచ్చుకున్నాను. తదవత అయిన రావలంతో మరీ ఈ విషయాన్ని పూర్తిగా మరచిపోయాను.

మరుసటి రోజుకి ఉదయమే చింత వెట్టు కింది బిచ్చగాడు తయారు. ముసి లాడు వెలుస్తాడేమో తలుపు తీసి ఇంట బిచ్చం వడేసి పంపుదా మనుకున్నాను. ఎంత సేవయినా ఉంటుంది, నలుకడ. అలా తలుపు వైపే చూస్తూ కూర్చుంటాడు. ఏలవంది, నా ముట్టుకు చేసే వెళ్ళి ఎందుకు దాంం చెయ్యాలి అని నేను గమనించినట్లే కింద పోయాను. మధ్యాహ్నం అప్పుతుండగా తన దారిని తను వెళ్ళిపోయాడు.

మూడో రోజుకి మళ్ళి తయారు. నాడి వాక మేమో నాలుగు నచ్చలేదు. ఇంత అప్పుమో, మూడో రోజుకునే తలుపు తీశాను. దుర్గరికి వెళ్ళి నాడి ముంబున్న నత్తు గిన్నెలో వేశాను. పాప ముచ్చలంత సేపు నా కైపు కుప్పి వచ్చి నాడిల్లా, పే దుర్గరికి వేళ్ళేపరిచి, మూడు పార్లు వెళ్ళుకుని పా పొడం తేసి చూశాడు. ఇంతకర్తే తిరిగిన ఆ చేతుల్ని చూడగానే కదుపులో చేపి కుప్పయింది. ఒక్కొక్కరికూడా విలప కుండా రోపటికే వెళ్ళి తలుపు చేసు కున్నాను. మామూలుగా ముచ్చల దాకా ఉండిపోయాడు అలాగే. నాలుగో రోజు అడవ్కో కుండా ఈ కుచ్చోవల మేమిల్లో నాకు అంతం పట్టలేదు. అది గంటల మూసి మళ్ళి తలుపు తెరిచి, "వీధి

వెంకట్రాది

బిత్తుకొరులలో అరణ్యకన్యలు

వసద్ది చెందారు. రంగుల్ని కలవడం రోసు, స్టయిల్ ఎండ్ డార్క్. పేర్ని ఇవ్వడంలోను వీరు ప్రశంసనీయులు.

“నా సంవేదనను, రచనాత్మక కళాత్మక అనుభూతిని వ్యక్తీకరించడంలో నాది అంటూ ఒక పద్ధతిని ఏర్పరచు కొంటాను. అంతేగాని, మానవ పశు పక్ష్యాదుల ఆకృతులను వాటి ప్రాకృతిక పద్ధతిలో మాత్రం ఉంచను ... నే వేం ఫోటోగ్రాఫర్ని కాను — చూసిన వాటిని చూసినట్లుగా దించడానికి. వాకూ భావాలన్నాయి. నా పద్ధతయిమూ స్పందిస్తుంది. నాకూ పుస్తాయి, కల్పనలూ ఉన్నాయి. వాటికి తమ తమ రకాలు ఉన్నాయి. ఆ రంగుల్నే, ఆ ఆకృతుల్నే వేసు చిత్రమీటా ఉంటాను” అని వీరు తన చిత్రాల గురించి అప్పుడప్పుడు అంటూ ఉంటారు. వీరు 1936 లో జన్మించారు.

కె. ఎన్. రావు

శ్రీ కె. ఎన్. రావుగారు దక్షిణ కర్ణాటక దేశంలో జన్మించారు. వైమూరులో కళా శిక్షణ పొందారు. బొంబాయి జె. జె. లో ప్రథమ శ్రీశీలో డిప్లమా సంపాదించారు. వీరి చిత్రాల 1964 లో ఢిల్లీలో మొదటిసారిగా ప్రదర్శిత మయ్యాయి. ఆ తర్వాత మద్రాసు, బొంబాయి, హైదరాబాదు, వైమూరు మొదలగు నగరాలలో చాలా సార్లు ప్రదర్శించ బడినవి. బహుమతులు, సన్మానాలు పొందారు.

శ్రీ రావుగారు హండలూవీక్ పెక్స్ టైల్ డిజైన్లు వేస్తారు. అయినా, వీరు అధునిక చిత్రీకరులుగా కూడా

— కారిష పోమరాజు

కావాలి? ఇంకా కూర్చున్నా వే?” అన్నాను.

“కానీ మించినీళ్ళు పోయిస్తూ” అన్నాడు.

చెంబు తో నీళ్ళు తీసుకుని వెళ్ళాను. అతడి దగ్గర అన్నం పెట్టిన గిన్నె తప్ప మరొకీ లేదు. ఆ చేతులు దోసిలి పట్టేందుకుకూడా పనికి రావు. ఇంక నీళ్ళేలా తాగుతాడో నా కర్ణం కాలేదు. అయినా, వెళ్ళాను. “మెల్లిగా ఇలా పోయిస్తూ” అని వోరు తెరిచి యుఖాన్ని పైకెత్తాడు. ఆ పరిస్థితి చూస్తే ఎందుకో నా కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగి పోయాయి. చెంబు ఎత్తి ధారగా నీళ్ళు పోశాను. గుటుకులు వేస్తూ చెంబుడు నీళ్ళు తాగేశాడు. పంయన్ను చూసిన

తుండుతో మూతి తుడుచుకుని లేచి నిలుచున్నాడు. నేను చూస్తూండగానే ఊత కర్ర చప్పుడు చేస్తూ మెల్లిగా వెళ్ళిపోయాడు.

దారిన పోయే ఈ ముష్టివాళ్ళి చూసి, నా మనస్సెంతి కింత కదిలి పోతుందా అని ఆశ్చర్యం వేసింది. ఈ మనిషి వెక్కడయినా చూశానా ఏం అనుకుని, ఆ ముఖాన్ని వదలదే గుర్తు చేసుకున్నాను. చలుక్కైన ఏవో జ్ఞాపకం వచ్చి, పరుగున ఇంట్లోకి వెళ్ళి, ఎక్కడో సొత పుస్తకాల్లో వెదికి ఒ ఫోటో బయటికి తీశాను. అందులో ఉన్న వ్యక్తికి ముప్పయ్యయి దేళ్ళుంటా యేమో? ఆయన మా నాన్నగారు. పరీక్షగా ఫోటోని చూసి కనిపిస్తూవు

పోలికలకి ఉలిక్కి పడ్డాను. మంచం మీద కూలబడి పోయాను.

ఇంటిని, మమ్మల్ని వదిలేసి నాన్న గారు వెళ్ళేసరికి నే నంత చిన్నపిల్లనేం కాదు. పన్నెండేళ్ళుంటా యేమో! అప్పట్లో జరిగిన విషయా లేమీ అంతగా అర్థమవక పోయినా, చాలా రోజులు ఆయన కోపం ఏదైనా. నాలుకా లాన్ని వెంటబడి వెళ్ళాడని ఆయన్ని అన్నమానూ తిట్టి పోసే తాతయ్య మీద చెప్పేలేసంత కోపం వచ్చేది. తరవాత రెండు మూడు సార్లు నాన్నగారున్న కంపెనీ వాళ్ళ ద్రామాలు దగ్గర పల్లెల్లో వేసవ్వు దల్ల వెళ్ళాలనీ, నాన్నగారి నోసాది చూసి అలువా రావాలనీ ఉండేది కాదు నాకు. కాని, తాతయ్యకి జడనీ ఉరుకున్నాను. అయినా, ఎందుకో చాలా రోజులు నాకో అక ఉండేది, నాన్నగారు తప్పక తిరిగి వస్తారని. తాతయ్యకి భయపడి రావటం లేదనీ, ఈ ముసలాడు పన్నీ బావుల్లు. మా ఇంటికి మా నాన్న రావచ్చు అనీ అనుకోక పోలేదు. అనుకున్న అక తాతయ్య పోయాకా తీరలేదు. అమ్మ పోయాకా తీరలేదు. రెండేళ్ళ పాటు నాకు తగిన చరుడి కోపం ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేసిన మా అమ్మ అక్కరికి మా వారిని దొరికించు కుంది. ఆయన కెళ్ళయా లేరు. మా అన్నీ చూసుకుంటూ, తన జెట్లోనే ఉండిపోయే అట్లాడి కోసవే అమ్మ ప్రయత్నుంటా. జబ్బుతో మంచంలో ఉండే మా కెళ్ళి జరిపించింది. అటు పైన తన వవేమీ లేనట్లు, నన్ను ఆయన చేతిలో పెట్టి తనీ ప్రపంచం నించే తప్పకుంది.

మా నాన్న కోపం వాకలు చేరుంచ మని ఆయన కెప్పిసార్లొ చెప్పాలను కున్నాను. కాని, అందరి రృష్టిలోను వేరన్ను డంపియిన ఆయన్ని గురించి వారి దగ్గర మాట్లాడ లంఠికూడా నాకు నోరు రాలేదు. పోనీ నా అద్దన్నం బాగుంటే, ఒక్కసారి దేవు డాయన్ని నా దగ్గరికి రప్పించక పోతాడా అనుకునే దాన్ని. . . కానీ కానీ. . . భగవాన్. . . నాన్న నీ స్థితిలో చూడవలసి వస్తుందని మాత్రం కల్లోకూడా అనుకో లేదు. మళ్ళి అనుమానం వేసింది. నేను కాని సార పాలునడ లేదు కదా అని. ఆ రోజంతా అలోచనలతోనే గడిపాను. ఒక్క నిమిషం మౌనంగా ఉన్నా పనికిట్టే ఆయన, ఏమిటో అంతగా ఈ విషయాన్ని, పట్టించుకో లేదు.

మామూలుగా రోజు గడిచింది. పురు రోజు వచ్చింది. నాకు తెలియకుండానే ఆవరించు డయిన అతిథి కోపం ఎదురు చూడసాగాను. శ్రీవారు మూలకి బయల్ పే నమయానికే అతను వచ్చాడు. ఈయన నలు వెళ్ళగానే అత్రంగా అన్నం తీసుకుని బయటికి వెళ్ళాను. కూర్చోవా అని పర్చుకుంటున్నా డింకా ఆటను. అంత త్వరగా భిక్షం తీసుకు వచ్చినందుకు ఎంతగా నా ముఖం కేసి చూశాడు. ఆ చూపుల్లో ఏదో మెరుపు నా చూపుని తప్పించుకో లేదు. మౌనంగా అన్నం వేశాను. ఇంకా నిలుచుని బాగా పరీక్షగా చూడాలని ఉంది. అయినా సంకోచం. అందుకని “నీళ్ళు కావాలా?” అని అడిగాను. మౌనంగా తల ఊపించాడు. చెంబుతో మంచినీళ్ళు తీసుకు వెళ్ళాను. ఏమీ మాట్లాడకుండా వోరు తెరిచి ముఖం పైకెత్తాడు. నీళ్ళు పోస్తూ, దీక్షగా చూశాను. అయిపోగానే జెట్లోకి వచ్చేశాను. నాది అనుమానం కాదు. నిజమేనని నిర్ధారించు కున్నాను. అయితే మాత్రమేం లాభం? తెలుసుకుని నే చెయ్య గెరిగిం డేమింది? తండ్రి అని తెలిశాక ఆ మనిషిని చూస్తే నా మనసు జరిగి పోతుంది కానీ, నిజానికి మొదటిసారి చూసినప్పుడు నాకు అన హ్యం వేసింది. అలాంటప్పుడీ విషయాన్ని వారికి మాత్రం ఎలా చెప్పను? ఏ సజబంధమూ లేని ఆయనకీ మనిషి మీద హతాత్మకా అపహ్వాసే కానీ, అభిమానం రమ్మంటే మాత్రం ఎలా వస్తుంది? చేరదీయాలనే దగ్గరుంచుకుని, బాగు చేయాలనీ ఎట్లా అనిపిస్తుంది? ఏదీ చెయ్యబోవటం లేనప్పుడు నా భర్తకి విషయాన్ని చెప్పే ఏమీ లాభం? నా మనవతా అల్ల కల్లోల మయి పోతుంది. ఒకసారి నా మీద నాకే కోపం వస్తే, మరో ముష్టివాడు: అయిపోయిన మా నాన్న మీద కోపం వస్తుంది

మాదసాగాను. శ్రీవారు మూలకి బయల్ పే నమయానికే అతను వచ్చాడు.

ఈయన నలు వెళ్ళగానే అత్రంగా అన్నం తీసుకుని బయటికి వెళ్ళాను. కూర్చోవా అని పర్చుకుంటున్నా డింకా ఆటను. అంత త్వరగా భిక్షం తీసుకు వచ్చినందుకు ఎంతగా నా ముఖం కేసి చూశాడు. ఆ చూపుల్లో ఏదో మెరుపు నా చూపుని తప్పించుకో లేదు. మౌనంగా అన్నం వేశాను. ఇంకా నిలుచుని బాగా పరీక్షగా చూడాలని ఉంది. అయినా సంకోచం. అందుకని “నీళ్ళు కావాలా?” అని అడిగాను. మౌనంగా తల ఊపించాడు.

చెంబుతో మంచినీళ్ళు తీసుకు వెళ్ళాను. ఏమీ మాట్లాడకుండా వోరు తెరిచి ముఖం పైకెత్తాడు. నీళ్ళు పోస్తూ, దీక్షగా చూశాను. అయిపోగానే జెట్లోకి వచ్చేశాను. నాది అనుమానం కాదు. నిజమేనని నిర్ధారించు కున్నాను. అయితే మాత్రమేం లాభం? తెలుసుకుని నే చెయ్య గెరిగిం డేమింది? తండ్రి అని తెలిశాక ఆ మనిషిని చూస్తే నా మనసు జరిగి పోతుంది కానీ, నిజానికి మొదటిసారి చూసినప్పుడు నాకు అన హ్యం వేసింది. అలాంటప్పుడీ విషయాన్ని వారికి మాత్రం ఎలా చెప్పను? ఏ సజబంధమూ లేని ఆయనకీ మనిషి మీద హతాత్మకా అపహ్వాసే కానీ, అభిమానం రమ్మంటే మాత్రం ఎలా వస్తుంది? చేరదీయాలనే దగ్గరుంచుకుని, బాగు చేయాలనీ ఎట్లా అనిపిస్తుంది? ఏదీ చెయ్యబోవటం లేనప్పుడు నా భర్తకి విషయాన్ని చెప్పే ఏమీ లాభం? నా మనవతా అల్ల కల్లోల మయి పోతుంది. ఒకసారి నా మీద నాకే కోపం వస్తే, మరో ముష్టివాడు: అయిపోయిన మా నాన్న మీద కోపం వస్తుంది

ఎవ్వేళ్ళు శ్రీమో అన్ని ప్రేమలు, బంధాల తెంపుకుని వెళ్ళిపోయిన వాడితో నా కేం పని? ఏ కూతురయినా అట్లాంటి తండ్రి నేం గౌరవిస్తుంది? అని ఎంత పరిపెట్టుకుండామనుకున్నా మనసు ఒప్పులం లేదు. నీ నా దేం బతుకు? కన్ను తండ్రి కళ్ళు ముందు జంత దీనావన్న ఉన్నా, చేరిదీనీ దగ్గర ఉంచుకోలేక పోతిన్నాను. లోకలో కూతుళ్ళు, కొడుకు లంతా ఇలాగే చేస్తారా? నా అంతటి పీరికిదీ బతికొన్నా, చచ్చివా ఒకటే! అని లోలోపలే కుమిలి పోయాను. వాన్న రోజూ వస్తూనే ఉన్నాడు. అలా చెట్టు కింద కూచుంటాడు. ఒక్క సారి నేను కనిపిస్తే తన దారిని తాను వెళ్ళిపోతాడు. ఆయనకి కనిపించకుండా

ఉండలేను. కనిపించి బాధని దిగమింకుకోలేను. రాను రాను ఏ పని సవ్యంగా చెయ్యలేకపోతున్నాను. అయినా, ఆయనకి తెలికుండా ఎంతో జాగ్రత్తగా ఉంటున్నాను. ఆఖరికి జీవచ్ఛవలలా అయిపోయింది నా పని, అని నాలో చేపే నిచ్చి సార్లు వాపోయానో ఆ భగవంతుడికే తెలియాలి.

నరసింహం:

వే నో దికుంటేని వాణ్ణి. తప్పితే బూర్రెగంపతో ప్త ఈ ఊళ్ళో పడ్డాను. నిక్కం వాడిని దేవుడిలా ఆదరించాడో దర్శాత్తుడు. ఆయనకి నా విార ఆభిమానం, విశ్వాసమూ ఎలా కుదిరాయో నా కయితే తెలియగనీ, నారాల చేసుకొని స్కాలర్షిప్పుల మీద చదువుని లాగుతున్న వాకు ఆయన అండగా ఉన్నారు. చిత్ర మేమిటంటే నా కా బాబుగారిని గురించిన వివరాలేమీ తెలివు. ఎన్నోసార్లు నా దగ్గరికి వచ్చి నప్పుడు అడగాలని ప్రయత్నించినా తప్పించేవారు. ఆయనిచ్చిన అడ్డనుకీ ఉత్తరాలు వ్రాసేవాళ్ళే కాలేజీలో చదివేప్పుడు. కానీ, ఎలాంటి పరిస్థితుల్లోను ఆయన తనే రావటమే కానీ, నన్ను తన దగ్గరికి రావడని శాసించారు. నా డిగ్రీ అయిపోయాక కాలేజీ అయిన దగ్గరి వించి ఉత్తరాలు రావటం మానేశాయి. నేను రాస్తే జవాబాలూ లేవు. అయిదారు నెలలపాటు అప్పుడో, అప్పుడో యూరై రూసాయలు ఎవ్వ. ఒ. మాత్రం వచ్చేది. అది ఒకోసారి ఒకో అడ్డనీ వించి. అలాగే బి.ఇడి. ప్రెయినింగ్ ముగించాను. కేవలం ఆ అదృష్టం వల్లనే ఈ ఊరి మూల్లో మార్షల్ గా ఉద్యోగం వచ్చింది. ఈ ఊరికి పచ్చాక నా పేరు లెక్కల మాస్టరుగా స్థిరపడిపోయింది.

జక్కడికి వచ్చిన వేరావిశేషమేమోగానీ అనుకోకుండా ఒ సుమారైన అన్నీకీ, చక్కని అమ్మాయికీ అధికారి పంపి పోయాను. నా భార్య రావలక్ష్మి అంద మయిందే కాకుండా, చాలా మెత్తని మనస్సు కలది. ప్రాణం ఉన్న ప్రతి జీవినీ ప్రేమించ గలదు. మా ఇంటికి వచ్చినంత మంచి ముష్టివాళ్ళు ఊళ్ళో ఇంకెవరింటికి రారేమో? వాళ్ళంత అసహ్యంగా ఉన్నా ఓర్పుతో ఆదరించి పంపుతుంది. దాంతో కాస్తేను మా ఇంటి ముందున్న చిత్రవెట్టు కింద కూచుని వెళ్ళటం చాలా మందికి అలవాటయింది.

ఈ మధ్య ఈ కుమ్మవారీతో ఒక గొడవ అయిపోయింది. ఒక వారం రోజులుగా చూస్తున్నా వాణ్ణి. పొర్లుటవే

మూలకీ వెళ్ళే సమయానికి రెడీ అవుతాడు చెట్టు కింద. ఏమీ అడుక్కోకుండా, మౌనంగా మా ఇంటి తలుపుం కేసి చూస్తూ కూచుంటాడు. అలా కూర్చున్న వాడు, మధ్యాహ్నం నేను వీధి మలుపుడో వస్తుండగా లేచి వెళ్ళిపోతాడు. అంతసేపూ అలా ఒకే ఇంటి దగ్గర కూచుంటే వాడికి వచ్చే లాభం ఏమిటో నాకు అర్థం మవలేదు.

ఆ వెళ శనివారం. మధ్యాహ్నంవస్తూ, సెలవు కదా అని మిత్రుణ్ణి ఒకణ్ణి భోజనానికి తీసుకు వచ్చాను. మేం వచ్చే సరికి చెట్టు కింద కుమ్మవా ఉన్నాడు. మేం రావటం చూసినా, అతనే మీ పట్టించుకోలేదు. మౌనంగా తల వంచుకుని కూచున్నాడు. దాగా ఎండగా ఉంది. అందుకని ఇంట్లోకి రాగానే, తలుపువేసి సాన్

వేశాను. మా మిత్రుడి నోరు ఊరుకోలేదు. "ఏమిటోయ్ మరీ సత్రతలా ఇక్కడే ఉండిపోతున్నా రీ ముష్టివాళ్ళు! ఇలాగే అలవాటుయిపోతే, ఏ దొంగడో అలా వేషం వేసుకుని వచ్చి మోసంచేస్తే మచ్చింట్లో లేనప్పు డేమిటి దారి?" అని, మీ ఆవిడికి బుద్ధి లేకపోతే, నీ కంఠనా లేక పోయిందా అనే అక్షత వచ్చేరా గట్టిగావేలన్నాడు. ఊరుకోలేకపోయాను.

K. L. Dhara